

Okan, M. & Alıcı, S. (2021). İzlenimcilik akımı ve izlenimci müziğin Morceaux Impose geleneği ile flüt repertuarına yansımaları. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(40), 301-330.

DOI: 10.21550/sosbilder.749346
Araştırma Makalesi / Research Article

İZLENİMCİLİK AKIMI VE İZLENİMCİ MÜZİĞİN MORCEAUX IMPOSE GELENEĞİ İLE FLÜT REPERTUVARINA YANSIMALARI

Melisa OKAN*
Sezin ALICI**

Gönderim Tarihi / Sending Date: 8 Haziran / June 2020
Kabul Tarihi / Acceptance Date: 22 Eylül / September 2020

ÖZET

19. yüzyılın Avrupası'nda yaşanan Endüstri Devrimi ile Avrupa ülkelerinde teknolojik ve toplumsal değişikliklerin meydana gelmesi bütün sanat dallarını etkileyen önemli gelişmelerden biri olmuştur. Batıda gerçekleşen bu değişimler ile 19. yüzyılın ikinci, 20. yüzyılın ilk yarısında müzik ve tüm sanat dallarına da yansıyan yeni akımlar ortaya çıkmıştır. 20. yüzyıl sanatına yeni boyutlar kazandıran bu akımların ilki, önce resim sanatında ortaya çıkıp sonra diğer sanat dallarını etkileyen İzlenimcilik akımı olmuştur. Bu çalışmada, İzlenimcilik (Empresyonizm) akımının doğuş süreci, müzikte İzlenimcilik akımının etkisi, bu akımın etkilemiş olduğu 1850-1950 yılları arasında Paris Konservatuvarı'nda ortaya çıkan Morceaux Imposé geleneği, bu geleneğin özellikleri ve Morceaux Imposé eserlerin bestecilerinin flüt repertuarına kazanımları araştırılmış, elde edilen bulgular sunulmuştur. Bu doğrultuda Paris Konservatuvarı'na, flüt çalgısının teknik ve yapısal değişimine, izlenimci bestecilerin flüt için yazdığı eserlere ve izlenimci müzikte flütün yerine ve önemine değinilmiştir.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Bursa / TÜRKİYE, melodimelisaokan@gmail.com

** Doç., Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, Bursa / TÜRKİYE, sezinalici@uludag.edu.tr

Anahtar Kelimeler: İzlenimcilik akımı, izlenimci müzik, Paris Konservatuvarı, Morceaux Imposé, flüt repertuarı

Impressionism and Reflections of the Impressionist Music to the Flute Repertory with the Morceaux Imposé Tradition

ABSTRACT

The Industrial Revolution and the emergence of technological and social changes in European countries have been one of the most important developments affecting all branches of art in the 19th century Europe. With these changes taking place in the west culture, new trends emerged in the end of the 19th and the beginning of the 20th century, which were reflected in music as well as all branches of art. The first of these trends, which brought 20th century art to new dimensions, first appeared in the art of painting and then influenced other branches of art was Impressionism movement. In this study, the process of the birth of impressionism, the influence of impressionism in music, the Morceaux Imposé tradition that emerged at the Paris Conservatory between 1850 and 1950, the features of this tradition and the achievements of the composers who wrote Morceaux Imposé pieces for the flute repertory were investigated and the obtained findings were presented. In this regard, the Paris Conservatory, technical and structural change of the flute instrument, the works written by the impressionist composers for the flute, and the place and importance of the flute in the impressionist music was also mentioned.

Key words: Impressionism, impressionist music, Paris Conservatory, Morceaux Imposé, flute repertory

Giriş

İzlenimcilik akımı romantizmden sonra sanatta büyük değişimlere yol açan özel bir akım olmuştur. Bu akım aynı zamanda yeni bir çağa 20. yüzyıla girerken çağın ilerleyen zamanlarında başka yeni arayışlara, yeni akımlara da ışık tutmuştur. En çok etkisine aldığı sanat dalları resim ve müziktir. İzlenimcilik akımının doğuşuyla resim sanatına bakıldığında, alışılagelmiş şekil ve objelerin renklerle uyumlu olması alışkanlığının bırakılarak yerine renklerin farklı tonlarıyla oluşan yanılısamalarla ortaya çıkan, görünenden çok algılananı aktaran tablolar

resmedildiği görülmektedir. Müzik sanatında ise resim sanatında olduğu gibi belli kalıp ve formlara bağlı motiflerin geride bırakılması ve geleneksel armoni yapısının dışına çıkılmasıyla belirsiz ritim ve ölçülere, tını saflığı arayışına, duyguları bestecinin dilediğince müziğe aktarma isteğine eğilim gösterildiği görülmektedir. İzlenimci ressamların çalışmalarından etkilenen besteciler, bir nesneyi, olayı olduğu gibi betimlemek yerine kendilerinde bıraktığı izlenimle hareket ederek, yeni tınlarla yeni müziklere yelken açmışlardır. Flüt çalgısı için bu yılların, geçmiş evrelerine bakıldığında en parlak dönemi olduğu gözlenmektedir. Bunun iki nedeni vardır; ilki çalgının teknik gelişimi, diğeri ise Paris Konservatuvarı'nın Morceaux Imposé geleneği sayesinde izlenimci bestecilerin flüt için eserler yazmalarındadır.

Amaç

Bu araştırmada, İzlenimcilik akımı yılları süresince Paris Konservatuvarı'nda uygulanmakta olan Morceaux Imposé geleneğinin, flüt repertuarına katkısı araştırılarak belgeler ışığında sentezlenip sunulması amaçlanmıştır. Araştırmanın amacına yönelik olarak, İzlenimcilik akımı yıllarında devam eden Morceaux Imposé geleneği ile ilgili, flüt icracılarının Morceaux Imposé eserleri seslendirirken bu eserler hakkında daha kapsamlı bilgi sahibi olabilmeleri ve eserleri daha iyi yorumlayabilmelerine olanak sağlayacak Türkçe bir kaynak olması, araştırmanın önemini oluşturur.

Yöntem

Bu araştırma, İzlenimcilik akımının genel özellikleri ve söz konusu yıllarda Paris Konservatuvarı'nda süregelen Morceaux Imposé geleneğinin, flüt repertuarına etkisinin, çeşitli kaynaklarla incelenip sunulması amaçlanan betimsel bir araştırmadır. Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemi olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Bu doğrultuda, temel veri toplama aracı olan yazılı kaynakların taranması

ve bu yazılı kaynaklardan toplanan verilerin, kavramsal olarak tanımlanarak sistematik olarak sunulması amaçlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın amacından yola çıkarak 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk yarısında temelleri atılan ve tüm sanat dallarını etkileyen akımlardan biri olan İzlenimcilik akımının doğuş süreci, müzikte İzlenimcilik akımının etkisi, izlenimci müziğin öncüleri kabul edilen Claude Debussy ve Maurice Ravel'in müziği, bu akımdan etkilenmiş olan Paris Konservatuarı'nda uygulanan Morceaux Impose geleneği sayesinde yazılan eserlerin müzikal, teknik ve yapısal özellikleri ve Morceaux Impose eserlerini yazan bestecilerin flüt repertuvarına kazanımları sunulmuştur. Ayrıca flüt repertuvarındaki gelişime olanak sağlayan flütün teknik yapısının tarihsel gelişim süreci Rönesans, Barok, Klasik Dönem flütlerinin yapısal özellikleri de sunularak gösterilmiştir.

İzlenimcilik Akımı

İzlenimcilik, 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başı Fransa'da ilk olarak resim sanatında görülmüş daha sonra edebiyat ve müzikte de etkili olmuş bir akımdır. Temel ilkesi dış dünyanın, sanatçıda uyandırdığı izlenimlerin aktarılmasıdır. Sanatçının amacı, dünyayı olduğu gibi yansıtmak değil, kendi izlenimleriyle duyumsadığı şekliyle yansıtmaktır. Başka bir ifadeyle, nesnenin ya da dış dünyanın öznel olarak aktarılmasıdır. Bu yüzden izlenimci akımın sanatçıları olan izlenimciler, çevresindeki varlıkları olduğu gibi değil, onların kendilerinde bıraktığı izlenimleri aktardıkları için çalışmalarını öznel olarak ele almışlardır (Koyuncu, 2002: 1; Yöre, 2011: 6; Alıcı, 2017: 2985; Doğan, 2013: 2).

Curt Sachs İzlenimcilik'le ilgili şunları söylemiştir:

“İzlenimcilik... şiirde, resimde ve musikide romantik karşıtı bir akım olarak ortaya çıktı. İzlenimcilik klasik anlayışa karşıdır. Klasik ustaların sanat anlayışında hayatın ve doğanın özleri, öz olmayan şeylerden sıyrılarak ortaya konur: süreye bağlı şeyler, süresizliğe, sonsuzluğa çıkarılır. Buna karşılık izlenimcilik süre ile ilgilidir, dahası geçici olana, en küçük zaman kesitine ilgi duyar; demek ki duranla değil yürüyenle ilgilenir; bir şeyin kendinden çok, o şeyin belli bir ışık ya da gölge altındaki görünüşünü izlemek ister; kesin çizgili yapılarla, çizgilerle değil, gelip geçici duyguların belirsizliği ve inceliğiyle dünyasını kurar.” (Sachs, 1965, Çıtır Karaman’dan 2019: 66).

İzlenimci ressamlar, ışığın, gölgenin ve rengin nesnelere üzerinde her an değişmiş olmasını ele alırlar. Bu ressamların tercihi, gördükleri nesnelere biçimi, renkleri ve anlık görüntüleridir. Onlar için güneş ışığı ve renk kavramı çok önemlidir. Bu açıklamaya uygun en iyi örneklerden biri, izlenimci akımın öncülerinden olan Claude Monet’in, günün farklı zamanlarında, ışığın renkleri nasıl etkilediğini, denize yansıyan güneşin doğuşu ile resmettiği tablosudur (Haznedar, 2015: 9, Çevik, 2007: 102). İzlenimcilik akımı adını 1874 yılında Claude Monet’in Paris’te sergilenen “impression: Soleil Levant” (İzlenim: Gündoğumu) tablosundan almıştır (bk. Resim 1).

Resim 1: Claude Monet “Soleil Levant” (İzlenim: Gündoğumu) (2020)

19. yüzyılda, öncelikle resim sanatında ortaya çıkan İzlenimcilik akımının öncüleri Claude Monet, Camille Pissarro, Edgar Degas, Pierre-Auguste Renoir gibi ressamlar önceki kuşaklara karşı çıkarak, doğada gördükleri anlık resimleri kendi izlenimleriyle aktarmış ve bu izlenimlerini atölyede çalışarak değil de açık havada çalışarak yansıtmayı amaçlamışlardır. Onlar için güneş ışığından faydalanmak önemlidir. Bu yüzden izlenimci ressamlar atölye ve stüdyo çalışmasını tamamen reddedip, açık havada yağlı boya çalışmasını benimsemişlerdir (Koyuncu, 2002: 1; Çevik, 2007: 102; Haznedar, 2015: 9; Dede, 2004: 5; Dindar, 2019: 5).

İzlenimcilik akımıyla birlikte resim sanatına farklı biçimde renk kavramı gelmiştir. İzlenimci ressamlar, günün farklı saatlerinde ışığın ve gölgenin, renkleri nasıl etkilediğini yansıtmayı hedeflemiş ve bu yansımaları kalın yağlı boya ile hızlı ve kabaca yapılmış fırça darbeleri kullanarak, titreşen noktacılarla birlikte renkleri birbirine harmanlayıp yansıtmak istemişlerdir. Böylece bu teknikle yapılmış resimlere bakan gözler, yakından fırça darbelerini görecektir, uzaklaştıkça da renklerin iç içe girip bir bütün olduğunu fark edecektir. A. Renoir'ın "Salıncak" adlı tablosunda ağaçların arasından süzülen ışığı, benekli ışık yöntemini kullanarak yansıttığı buna örnek olarak gösterilebilir (Koyuncu, 2002: 3; Barbur, 2008: 5; Dindar, 2019: 5).

Resim 2: Pierre Auguste Renoir “The Swing” (Salıncak) (2020)

İzlenimci ressamların tablolarına yakından bakıldığında, fırça darbelerinin hafif ama düzensiz olduğu, uzaktan bakınca da o fırça darbelerinin ve benekli ışık yönteminin harmanlanarak bir bütün oluşturduğu gözlenmiştir. Daha önce görülmemiş olan bu teknik ile yapılan resimler, sanat tarihinde büyük tepkilere yol açmış ve bunun üzerine halk, düzensiz ve hızlıca yapılmış gibi görünen bu resimleri, kendileriyle alay edildiğini düşünerek acımasızca eleştirmişlerdir (Barbur, 2008: 6; Altuna, 1970: 25; Dede, 2004: 4). Zamanla kabul gören akım ardından en başta müzik sanatına ve bestecilere esin kaynağı olmuştur.

Müzikte İzlenimcilik

Resim sanatındaki izlenimciliğin ışık ve gölge kavramlarını, düzensiz fırça darbelerini ve daha önce görülmemiş renk kavramını

izlenimci müzikte; tını, belirgin olmayan ritim ve ölçülerle görmekteyiz (Dede, 2004: 8; Barbur, 2008: 10).

Pamir'e göre müzikte izlenimcilik;

“Resim sanatındaki ışıktan gölgeye, ya da gölgeden ışığa kaymaları birbirinden kopuk gibi duran lekelerin oluşturduğu bütünselliği, kesin çizgilerden kaçışı ve renk düşkünlüğünü yansıtmıştır. İzlenimci müzikte ritim ve ölçü, belirsizliğe eğilim gösterir. Zarif, uçucu, yumuşak renkler, doğa varlıklarının suda yansımaları gibidir, hatta biraz da belli belirsizdir. Kimi yerde sessizliktir.” (Alıcı'dan 2017: 2990)

19. yüzyılın sonları romantik anlayışın benimsendiği dönemde, geç-romantik müziğin amacı, bir olayı anlatmak ya da bir duyguyu ifade etmeye çalışmak iken; izlenimci müziğin amacı, bir olayın ya da bir duygunun, kendilerinde bıraktığı izlenimleri özgürce aktarmak ve imgelerin sınırsız boşluğunda dolaşmaktır. İzlenimci müzik, gergin yapıdan ve hızlı tempolardan olabildiğince uzak durmasıyla, saf tınlarla ve yalın anlayışa yönelmesiyle Romantik Dönem stili ile farklılık gösterir (Dede, 2004: 9; Barbur, 2008: 10; Alıcı, 2017: 2988).

İzlenimci müziğin en önemli temsilcileri; Claude Debussy ve Maurice Ravel'dir. Bu önemli bestecilerin müziğinde tıpkı izlenimci ressamalarda olduğu gibi doğanın kendilerinde yarattığı izlenimleri, ezgi, armoni, ritim gibi temel kavramları özgün bir biçimde ve sesleri en saf, en yalın halleriyle yansıttıkları söylenebilir (Doğan, 2013: 2; Dede, 2004: 9). Debussy ve Ravel'in izinden giden birçok İzlenimci besteci olmakla birlikte, izlenimci müziği tanımak için bu akımın öncüleri olan iki büyük bestecinin yapıtlarına ve müzik anlayışlarına daha yakından bakmak faydalı olacaktır.

Claude Debussy (1862-1918)

Müzik sanatına büyük etkisi olan Claude Debussy, İzlenimcilik akımının öncülerinden biridir ve müzik tarihinde önemli bir yere sahiptir. Yenilikçi bakış açısına sahip olan besteci, çağdaş Fransız

müziğinin değişikliğe ihtiyacı olduğunu düşünmüş ve yeni fikirler ortaya koyarak müziğin akışını değiştirmek istemiştir. Paris Konservatuvarı'nda armoni öğretmeni olan Emile Durand, Debussy'nin İzlenimcilik akımına yol gösterecek olan bu düşüncelerini ve çalışmalarını fark etmiştir fakat kurallara uygun bulmamıştır (Çevik, 2007: 105; Sarıboğa, 2018: 1151).

Resim 3: Claude Debussy (1862-1918)

C. Debussy, eserlerini kendi iç sesine kulak vererek yazmış ve belli başlı olan kuralların dışına çıkmıştır. Bu nedenle bestecinin müziği, dinleyenlerin hayal gücünü etkilemektedir. Onun için tını ve renk önemli olduğu gibi özgünlük de çok önemlidir. Ses renklerinin karışmaması için titizlik göstermiş, her çalgının özgün tınısının kaybolmamasına dikkat etmiştir. Bu durum da Debussy'nin, doğayı ve denizi, bir çocuk kadar saf ve yalın bulduğunu söylemiş olduğunu destekler niteliktedir. Dede'ye (2004: 9) göre, Debussy için, parçaların özüne hangi enstrüman daha uygunsa, seslendirilecek olan parçayı o enstrüman seslendirmelidir. Flütle seslendirilmesi gereken bir parçanın piyano ile seslendirilmesi, flüt için yazılmış olan o parçanın özünden çok şey kaybettirecektir.

Debussy birçok şair ve ressam arkadaşından etkilenmiştir. Bu yüzden Debussy, Noktürnler’ini bestelerken, Whistler’in Thames nehriindeki gece görüntülerinin katkısı olmuş, Verlaine ve Mallarme’nin dizeleri de Debussy’nin eserlerine yansımıştır (Doğan, 2013: 3; İlyasoğlu, 2003: 202).

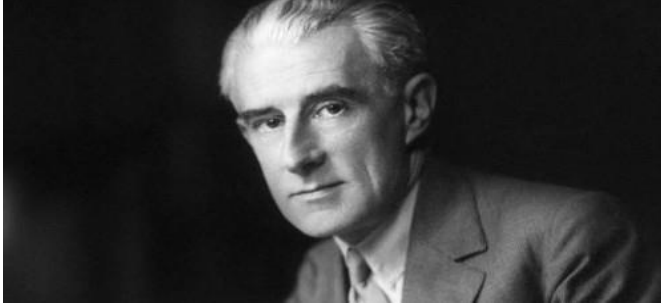
Resim 4: James McNeill Whistler “Thames River” (2020)

Maurice Ravel (1875-1937)

İzlenimci müziğin öncülerinden olan M. Ravel, klasik izlenimci olarak bilinmektedir. Ravel’in eserlerinde, öznellikten çok nesnellik ön plandadır ve aynı zamanda eserleri fantastiktir. Ravel’in çok yönlü yapıtları üzerine söylenebilecek en belirgin sözcükler üstün incelik ve açık seçikliklerdir (Alıcı, 2017: 2994; Mimaroglu, 1990: 125; Barbur, 2008: 34).

Çoğu sanatçı, şüphesiz eserlerine kişiliğini yansıtır. Ravel de, kişiliğindeki esrarengizliği ve düş dünyasını çevresine ve müziğine yansıtmıştır. Ravel’in eserlerinden söz edilince ilk akla gelen eserlerinden biri, Bolero’dur. Besteci, bale müziği için bestelenmiş olan bu eserin hikâyesini şu şekilde anlatmıştır:

“1928 yılında madam Rubinstein orkestra için bir Bolero yazmamı rica etti. Bu öyle bir dans ki, aynı formda usul usul kıpırdayan bir melodiyi, armoniyi ve ritmi içermeliydi. Ve dans, trampetin bitmez tükenmez desteğiyle sürmeliydi. Değişken tek öge, orkestranın getirdiği crescendo olmalıydı.” (Say, 2003: 461; Alıcı, 2017: 2995; Barbur, 2008: 34).

Resim 5: Maurice Ravel (1875-1937)

İzlenimcilik akımının doğmasında etkili olan izlenimci ressam Claude Monet'in ve genel olarak izlenimci ressamların resimlerindeki ışık ve gölge ayrımı, birbirinden etkilenen izlenimci müziğin sanatçıları Debussy ve Ravel'i oldukça etkilemiş ve eserlerine yansımıştır. Her iki besteci de C. Monet'in resimlerinden ilham almıştır (Barbur, 2008: 31-32).

Debussy ve Ravel'in, Uzakdoğu kültürüne, pentatonik tınlara, çan ve su seslerine, aynı zamanda çocuk dünyasına merakları olduğu bilinir. Su seslerinden esinlenmiş olduklarına örnek olarak Debussy'nin Suda Yansımalar adlı eseri, Ravel'in de Su Oyunları eseri örnek olarak gösterilebilir (Barbur, 2008: 31-32).

İzlenimci Müzikte Flüt Çalgısının Yeri

İzlenimci müzikte flüt çalgısı önceki dönemlere göre daha parlak bir yere sahiptir. Bunun sebeplerinden biri flütün gelişim

evresini tamamlamış olması ve daha kusursuz bir teknik yapısının olmasıdır. Yeni tınılara açık olan izlenimci müzik, flüt tınılarını da güzel değerlendirmiştir. Örneğin izlenimci müziğin öncüsü Debussy, “Bir Pan’ın Öğleden Sonrasına Prelüd” adlı eserinde ana temayı flütle duyurmuştur (Alıcı, 2017: 2991). Debussy’nin “Syrinx” i ve Ravel’in yazmış olduğu “Daphnis et Chloe” adlı eserindeki flüt solosu da izlenimci müzikte flüt tınılarına örnek olarak gösterilebilir. Ravel ve Debussy orkestra eserlerinde flüte özel bir yer vermiştir. Gabriel Faure’nin orkestra için süiti “Pelleas et Melisande”ın büyüleyici 6/8’lik Sicilienne teması flüt solosuyla başlar. Gabriel Faure, Claude Debussy, Andre Caplet, Louis Ganne, Paul Taffanel ve daha birçok izlenimci besteci flüt için solo eserler de yazmıştır.

Flüt tınısına yönelen bu koşullar, Rönesans’tan bu yana adı aynı olsa da büyük teknik değişim geçirmiş olan flütün, gelişimini tamamlamasıyla ilişkilidir. Flüt önceleri tamamen tahta bir çalgı iken zamanla metal bir çalgıya dönüşmüş fakat adı tahta üflemeli grubunda kalmıştır. Zamanla flütün materyalinin değişmesiyle birlikte mekanik yapısı da gelişmiştir. Bu gelişimi özetle anlatmak gerekirse Rönesans, Barok, Klasik ve Çağdaş dönemlerde flüt çalgısına kısaca göz atmak gereklidir.

Flütün Mekanik Yapısının Tarihsel Gelişimi

Rönesans Dönemi’nde flüt, ahşap ve tek parçadan oluşmaktadır. Flütün yapılışında seslerden çok, insan eline uygun olacak şekilde yapılması önemli olmuştur. Rönesans flütlerinin boyutları net değildir fakat flütlerin üzerinde altı ses deliği bulunmaktadır (Dik, 2016: 326; Powell, 2002: 57; Şenol & Demirbatır’dan, 2011: 586).

Resim 6: Rönesans flüt örneği (alto flüt- tenor flüt- bas flüt) (Tomaszewicz, 2020).

Barok Dönem'e gelindiğinde, flüt üç parçaya ayrılmıştır ve flüte perdeler dâhil olmuştur. Erken Barok Dönem flütleri, Rönesans Dönemi'ndeki flütlerle benzerlik göstermektedir. Altı delikten oluşmuştur ve bununla birlikte flüte, re diyez perdesi eklenmiştir. Bu dönemde Jacques Hotteterre adlı Fransız çalgı yapımcısı, flütü yeniden tasarlamıştır (Dik, 2016: 327; Şenol & Demirbatır, 2011: 587).

Resim 7: Jacques Hotteterre tarafından re diyez perdesi eklenmiş flüt (Europeana, 2020).

Barok Dönem'de flütü yeniden tasarlamak isteyen J. Hotteterre, flüt üzerinde tekrar değişiklikler yapmak istemiş ve flütün gövde kısmını iki parçaya ayırmıştır. Böylelikle flüt ilk kez dört parça halinde tasarlanmıştır (Hotteterre, 1968; Şenol & Demirbatır'dan 2011: 588).

Resim 8: Jacques Hotteterre tarafından yapılan 4 parçalı flüt (Baroque flutes, 2020)

Klasik Dönem’de ise flüt gelişimini devam ettirmiştir. İngiliz çalgı yapımcıları, flüte do ve do diyez perdeleri eklemek için iki delik daha eklemişlerdir. Böylelikle flütün boyu, biraz daha uzamıştır (Powell, 2002; Şenol & Demirbatır’dan 2011: 589; Rockstro, 1928; Dik’den 2016: 329).

Resim 9: Do ve do diyez perdesi eklenmiş Quantz flüt (Baroque flutes, 2020)

Flüt, en büyük gelişimini Romantik Dönem’de göstermiştir. Bu büyük gelişimin sebebi Theobald Boehm olmuştur. Theobald Boehm ve Rudolph Greve, birlikte 9 perdeli çalgı sistemini geliştirerek flütün her yerini metal olacak şekilde tasarlayıp flüte bambaşka bir boyut kazandırmışlardır (Şenol & Demirbatır, 2011: 585).

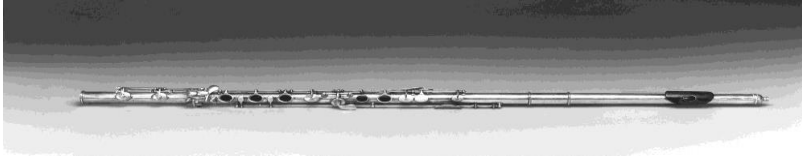
Resim 10: Boehm ve Greve’in 1829’da ürettikleri 9 perdeli basit sistem flütü (19th century Boehm flutes, 2020)

Resim 11: B. Pentenrieder’in 1840’ta ürettiği 7 perdeli basit sistem flütü (19th century Boehm flutes, 2020)

Romantik Dönem yıllarında Boehm'in, flütü geliştirme çabaları sayesinde günümüzde kullanılan flüt, 1847'de son halini almıştır. Flütün eski haliyle son hali arasında büyük farklar vardır. Bu büyük farklılıklara eski flütün, basılmadığı halde kapalı duran perdeleri ve yeni flütün, basılmadığı halde açık duran perdeleri örnek olarak gösterilebilir (Şenol & Demirbatır, 2011: 589).

“Bu çalışmaların sonucunda yapmış olduğu flüte, kendi gelişmiş ‘ring keys’ denen perdelerini (icracı bir perdeyi kapattığında aynı anda flütün başka bir kısmındaki ses deliğini de kapatabilmesi sistemi), ‘clutch keys’ (bir ses deliğini uzaktaki bir perde ile kapatmak) denen Boehm’ün sistemi ile çalışan perdeleri ve akustik olarak doğru şekilde genişletilmiş ses deliklerini de eklemiş ve flütünü son şekline getirmiştir. Ara sıra yapılan küçük iyileştirmelerle Boehm flütü, az ya da çok tanınır bir şekilde genel olarak kabul görmüştür.” (Galway, 1982; Dik'den 2016: 333)

Resim 12: Theobald Boehm flute (2020)

1847 yılında Theobald Boehm sayesinde son halini almış olan flüt, müzik tarihinde önemli bir yere sahiptir. Eski flütlerde üst oktavlarda yani tiz seslerde flütün ağızlığından gelen garip hava seslerini en aza indirmek için Boehm, ağızlık deliğinin olduğu yere bir plaka yerleştirmiştir. Böylelikle flütten daha temiz seslerin ve çok daha kaliteli tonların elde edilmesini sağlamıştır. Boehm flütü, 1847 yılında ilk olarak New York'ta ithal edilmeye başlamış ve Paris Konservatuvarı'nda resmi bir çalgı olarak kabul görülmüştür (Boehm, 1922; Dik'ten 2016: 333).

Flüt evrimini, tam olarak Romantik Dönem’de tamamladığı söylenebilir. Bu yüzden, gelişimini tamamlamış olan bu yeni flüt için birçok eser yazılmaya başlanmıştır. Bu döneme kadar gelişimini henüz tamamlanmadığı için flüt repertuarı belli başlı eserlerle sınırlı kalmıştır (Dik, 2016: 329).

Flüt müziği tarihinde, solo eserlere bakıldığı zaman Barok Dönem için Quantz, Handel, Vivaldi, Bach, Telemann gibi bestecilerin eserleri öne çıkmaktadır. Klasik Dönem’de, flüt için solo eserlere bakıldığı zaman C.P.E. Bach, W.A. Mozart, J. Stamitz, F. Devienne ön plandadır. Romantik Dönem’e bakıldığı zaman ise C. Reinecke, C. Chaminade, F. Doppler, D. Cimarosa başlıca flüt eserleri yazmış bestecilerdir. Orkestra eserleri için ise flüte önem veren besteciler arasında P. I. Çaykovski, C. Debussy, G. Faure, G. Bizet, E. Grieg gibi isimler başta gelir (Şenol & Demirbatır, 2011: 604).

Müzikte İzlenimcilik Akımının Flüt Repertuarına Yansımaları

İzlenimcilik akımının etkili olduğu 1890’lı yıllarda, flütün mekanik yapısı, flüt çalış tekniği ve bununla paralel olarak flüt eğitiminde önemli gelişmeler meydana gelmiştir. Bu gelişim flüt repertuarına da yansımış ve bu tarihlerde yazılan yeni eserlerle flüt repertuarı oldukça zenginleşmiştir.

Flüt repertuarında gözlenen gelişimin başlıca sebebi, Fransız Flüt Ekolü’nün öncüsü Paul Taffanel’in, Paris Konservatuvarı’nda 1893 yılında flüt öğretmeni olarak göreve başlamasıdır. Taffanel, konservatuvarda görev yaptığı yıllarda flüt repertuarını başta kendi yazdığı eserlerle zenginleştirmiş, aynı zamanda ton için alıştırma, etütler ve flüt için yazdığı metotlarla flüt müziği tarihinde önemli bir yere sahip olmuştur. Paul Taffanel, yazmış olduğu flüt eserleriyle önceki yıllara göre kısıtlı olan flüt repertuarının genişlemesine katkı sağlamıştır. Aynı zamanda Paris Konservatuvarı’nda eğitim verdiği

yıllarda, diğer bestecilerin ona ithaf ederek bestelemiş oldukları flüt eserleriyle de flüt repertuarına dolaylı olarak katkıları olmuştur (Alicı, 2010: 15; Hepyücel, 2009: 8).

Günümüz flüt eğitiminde, çoğu sınav ve yarışmalarda baraj parçası olarak çalınan eserlerin birçoğu Paul Taffanel ve diğer Fransız bestecilerine aittir. Flüt repertuarının yelpazesinin genişlemesini sağlayan ve zenginleştiren, teknik anlamda flütte virtüözlük olanaklarını sağlayan bu eserlerin çoğu, Moceaux Imposé geleneğinin sayesinde yazılmıştır (Alicı, 2010: 1-2-26; Hepyücel, 2009: 5).

Morceaux Imposé eserler, Paris Konservatuvarı'ndaki öğrencilerin mezun olabilmeleri için çalması zorunlu olan eserlerdir. Bunun yanı sıra, Türkiye'de ve dünyada flüt eğitimiyle ilgili sınavlarda ve yarışmalarda çoğunlukla çalınması gereken eserler listesinde karşımıza çıkan eserlerin kökeni Morceaux Imposé geleneğine dayanır (Alicı, 2010: 26; Hepyücel, 2009: 20).

Paris Konservatuvarı

Paris Konservatuvarı'nın henüz kurulmadığı yıllarda müzisyenler, usta-çırak eğitimiyle gelişmekteydi. Genellikle aile ya da akrabalarda bulunan müzisyenler dersler verirdi, daha sonra bu dersleri, yaşanılan dönemin ünlü müzisyenleri devam ettirirdi. Bu gelenek, yani usta-çırak eğitimi yıllarca sürdükten sonra yerini, 16. Louis Dönemi'nde Paris'te 28 Haziran 1669 yılında kurulan, yönetiminde Fransız besteci François Joseph Gossec olan Ecole Royale de Chant Kraliyet Şan Okulu'nun kuruluşuyla uzmanlar tarafından önceden planlanmış eğitim programları ile uygulanan müzik okullarına devretmiştir (Gabaron, 2005: 11; Alicı, 2010: 25; Hepyücel, 2009: 5).

“Ecole Royale de Chant Kraliyet Şan Okulu, Fransız ihtilalinden sonra 1793 yılında ordunun müzik akademisi olmuştur. Bu okulun kurucusu olan Bernard Sarette, müzikseverdir aynı zamanda bando müzikseverlerini bir araya getirmek istediği için Garde National

bandosunu kurmayı amaçlamıştır. Ünlü bir flüt ve fagot solisti olan François Devienne, yeni kurulmuş olan cumhuriyetin askerlerine müzik öğretmek amacıyla bu akademinin, Garde National adlı orkestrasının başına getirilmiştir. 1792 yılında Garde National için müzik okulu kurma çalışmalarına başlayan Sarette, bu okulda müziğin bütün dallarında öğretim yapılmasını amaçlamıştır. Böylelikle çalışmalarına başlanan bu kurum, Institut National de Musique adını alıp resmi bir müzik okulu olmuştur.” (Alıcı, 2010: 25; Hepyücel, 2009: 5)

Sarette ve Gossec, 1794 yılında bu iki kurumu birleştirmek istemiştir ve 1796 yılında yüz on beş öğretmen, üç yüz elli bir öğrenci ile birlikte Conservatoire Nationale de Musique et de Declamation adı altında, günümüzdeki Paris Konservatuvarı'nın temelleri atılmaya başlanmıştır (Cook, 1991: 2; Alıcı, 2010: 26; Hepyücel, 2009: 5).

Morceaux Imposé Geleneği

Genel olarak flüt repertuarında Fransız bestecilerinin eserleri büyük bir yer kaplamaktadır. Ve bu eserlerin üzerinde, yıllıyla birlikte Paris Konservatuvarı eğitimcilerine ithaf edildikleri ya da Paris Konservatuvarı mezuniyet sınavı (concours) için bestelendikleri belirtilmiştir. Bestelenen bu eserlerin, günümüzde yarışmalarda ya da sınavlarda, baraj parçası olarak listede yer alması çok büyük bir olasılıktır (Alıcı, 2010: 26).

Flüt repertuarının yelpazesini oldukça genişleten bu eserlerin adı, Fransızca Morceaux Imposé olarak müzik tarihinde yer almaktadır. Fransızca bir terim olan Morceaux Imposé, Türkçede ‘mors empoze’ olarak okunmaktadır. ‘Morceaux’ sözcüğü ‘parça’, ‘imposé’ sözcüğü ise ‘zorunlu olan’ anlamına gelmekte ve birlikte Morceaux Imposé yani zorunlu parça kavramını oluşturmaktadır. Paris Konservatuvarı öğrencileri, mezun olabilmek için bu zorunlu parça kapsamına giren eserleri seslendirmek zorundadırlar (Alıcı, 2010: 28; Hepyücel, 2009: 20).

Paris Konservatuvarı tarihinde en önemli gelişmelerden biri, Paul Taffanel'in konservatuvarda eğitim vermeye başlamasıyla birlikte, mezuniyet sınavları için yeni stil müziklerin yazılması olmuştur. Bu zamana kadar sadece okuldaki flüt eğitimcilerinin yazdığı eserler mezuniyet sınavlarında Morceaux Imposé olarak sunulurdu ve bu zorunlu eserler, güçlü ve kaliteli bir ton, aynı zamanda da virtüözlük düzeyinde beceri gerektiren zor seviyede sayılan eserlerdi. Taffanel'in öğretmenlik yaptığı zamanlarda ise çağdaş müzisyenlerin bestelediği yeni stilde ve armoni açısından daha zengin eserler ilgi görmeye başlamış bununla birlikte farklı çalgılarla birliktelik sağlanmış ve flüt, solist bir çalgı olarak daha fazla değer kazanmıştır (Alicı, 2010: 27).

Morceaux Imposé eserlerinin en belirgin özelliklerinden biri, eserin daha önce hiç seslendirilmemiş olmasıdır. Bu eserlerin hiç bilinmeyen, yeni eserler olmasıyla birlikte öğrencilere, yarışma ya da sınavlardan dört hafta önce verilmesi Morceaux Imposé'nin belirgin özelliklerinden biri olmuştur. Böylelikle bütün öğrencilerin eşit bir süre içerisinde, almış oldukları zorunlu eserleri çalışmalarını sonucunda, seslendirme kabiliyetlerini değerlendirmek, seviyelerini belirlemek ve test etmek amaçlanmış, bununla birlikte çoğunlukla bir kurul tarafından oylanarak sonuca ulaşılmıştır. Günümüzde birçok konservatuvarın giriş sınavlarında ve mezuniyet sınavlarında bu uygulama karşımıza çıkmaktadır. Morceaux Imposé eserleri müzik eğitimi veren kurumlarda olduğu gibi ulusal ve uluslararası yarışmalarda da yer almaktadır (Alicı, 2010: 28; Hepyücel, 2009: 4).

Her bir müzisyenin kendine has stilini değerlendirmek ve farklı ölçütlerden bahsetmek mümkün olduğu gibi, adayları aynı eseri seslendirirken sergiledikleri performansları ortak ölçütler ile değerlendirmek de çok önemlidir. Morceaux Imposé geleneğinin uygulandığı yerlerde icracılar aynı yapıtları seslendirdikleri zaman, entonasyon ve ton, ritim, dinamikler, teknik, artikülasyon, müzikalite ve yorumlama gibi ortak ölçütler ile değerlendirilmektedir. Öğrencinin,

teknik, müzikal açıdan bütün hünelerini sergileyebilmesini ve sınırlarını aşmaya imkân sağlaması, Morceaux Imposé eserlerinin en önemli özelliklerinden biridir. Sipariş üzerine yazılan bu eserler, bazen yalnızca teknik için, bazen de müzikalite için yazılabilmesi mümkündür. Örneğin yalnızca dil tekniği, artikülasyon gerektiren bir eser ya da sadece armonik sesleri vurgulayan bir eser olabilir. Bunun sonucunda Morceaux Imposé eserleri genel olarak, mümkün olan tüm teknik zorlukları içerdiği gibi icracının genel olarak teknik ve müzikal becerilerini göstermelerine olanak sağlayan eserlerdir (Alıcı, 2010: 29).

Flüt İçin Morceaux Imposé Eserler Besteleyen İzlenimci Besteciler

19. yüzyılda, Paris Konservatuvarı'nda yirmi yıldan fazla flüt eğitmenliği yapan Jean-Louis Tulou ve Henri Altes, yılsonu yarışmalarına (Concour de Prix) eserler besteledikleri ve flüt metodları yazdıkları için flüt tarihinde ve aynı zamanda Morceaux Imposé geleneğinde önemli bir yere sahiptirler. Hem flüt eğitmeni hem de besteci olan bu iki önemli ismin solo eserleri, 1860'dan 1893 yılına kadar yılsonu sınavlarında seslendirilmiştir. 1893 yılında ise konservatuvarda flüt eğitmenliğine başlayan ve flüt eğitimine oldukça katkı sağlayan Paul Taffanel'in döneminde Gabriel Faure, Cecile Chaminade ve George Enesco gibi bestecilerin Boehm flütün teknik özelliklerini öne çıkardıkları eserleri seslendirilmeye başlanmıştır (Hepyücel, 2009: 7-8).

Konservatuvar tarihinde, flütçü olmayan fakat flüt için 1898 yılında Morceaux Imposé eseri yazan ilk besteci Gabriel Fauré'dir. Fauré, klasik tonalite anlayışının yanı sıra makamsal melodik kaynakları da özümlediği için, dönemin Fransız müziğine yeni bir hava getirmiştir. Aynı zamanda Ravel'in öğretmeni olan Fauré, Fransız Ulusal Müzik Akademisi'nin kurucularından biridir ve kendinden sonraki kuşağın müzik anlayışına kattığı etkilerle, Fransız müzik

tarhinde saygın bir yere sahip bir bestecidir (Say, 2015: 413). Flüt için Fantezi'sini yazdığı yıl içerisinde aynı zamanda, orkestra eseri ve deşifre parçası olan Pelleas ve Melisande'yi, flüt ve piyano için ise Sicilienne'i bestelemiştir. Faure, Fantezi'sini, Taffanel'e karşı hissettiği büyük minnet duygusuyla yazmıştır ve bu eser, zor seviyede kabul edilen parçalardandır. Günümüzde flüt öğrencilerini zorlayan eserlerden biri olarak sayılır. Faure'nin yazmış olduğu bu eser, Morceaux Imposé eserler için bir model olmuştur. Paul Taffanel'in eğitim verdiği bu süreçte daha birçok besteci flüt eserleri yazmıştır. Bu eserlere, Duvernoy'un 1899 yılında yazmış olduğu Op.45 Konçertino'su, Ganne'nin 1901 yılında yazmış olduğu Andante ve Scherzo'su, Chaminade'nin 1902 yılında Op.107 Konçertino'su, Perilhou tarafından 1903 yılında yazılan Ballade, Enesco'nun 1904 yılında yazmış olduğu Cantabile ve Presto'su ve Gaubert'in 1906 yılında yazdığı Noctürn ve Allegro Scherzando'su, Büsser'in Prelüt ve Scherzo'su ve örnek olarak gösterilebilir. Chaminade'nin eserlerinde lirik çizgilerden oluşur Fransız müziği özellikleri belirgindir; doğal bir ton, net artikülasyon, akıcı cümleler, müzikal ifadeler ve kusursuz teknik içerir. Chaminade'nin konçertinosu, bir şarkı olarak Chaminade'in yeteneklerinden büyük ölçüde yararlanıyor gibi görünse de besteci, melodilerle olan kolaylığı ve Fransız dilinin nüansları ile eşleştirme yeteneğini müziğin vurguları ve biçimi yine de Taffanel'in kendi prensipleriyle uyumludur (Piccini, 2013: 10-11).

Morceaux Imposé olarak yazılmış bu eserler, zengin armonileri ile güçlü ve aynı zamanda virtüöz düzeyde tekniğe sahip olmaları sebebiyle, günümüzde flüt repertuarında önemli bir yere sahiptirler (Alıcı, 2010: 27; Sözer, 2013: 10).

Paul Taffanel, 1907 yılında Morceaux Imposé için Andante Pastoral ve Scherzettino adlı parçasını yazmıştır. Bu parça, seslendirecek olan flüt icracısına, gösterişe ve abartıya kaçmadan duygularını ve müziği aktarabilme fırsatı veren bir müziği içerir.

Taffanel'in bu eseri aynı zamanda, sağlam bir teknik beceriyi ortaya koyan bir eser olmuştur (Alicı, 2010: 27).

Flüt repertuarında önemli yeri olan bu eserler bakıldığında daha önce yazılanlardan farklı ses, tını, renk anlayışının olduğu, dinamiklerin çok daha geniş bir yelpazede ppp'dan fff'ye uzanan bir aralıkta olduğu bu yeniliklerin çağdaş müziğe ışık tuttuğunu görmekteyiz. Flüt eserlerinde daha önce inici ve çıkıcı diziler, arpejler, aralıklar ve oktavlardan oluşan bir tekniğe dayalı eserler çoğunlukta iken, izlenimci flüt müziği flütün ses ve tını özelliklerini vurgulayan kromatik pasajlar, tonalden atonele doğru giden ve hem müzikal olarak hem teknik olarak çağdaş flüt müziğine hazırlık yapan bir müzik stili ortaya çıkmıştır. Biçimsel olarak analiz edildiğinde bu eserlerin hepsinin iki bölümlü olduğu, ilk bölümün yavaş, ikinci bölümün hızlı karakterde olduğu görülmektedir. Yavaş ve hızlı bölümlerle farklı teknik ve müzikal özelliklerin sınanması amaçlanmıştır. Yavaş bölümler, nefes, ton, müzikalite, rubato çalış gibi özellikleri sergilerken flütün tek tipte değil birçok farklı renkte ses elde edebileceği farklı karakterde ezgiler içermekte, hızlı bölümlerde, dilli (staccato), bağlı çalış (legato), agelite (hızlı çalış), oktavlar ve geniş aralıklar (intervals) gibi virtüozite gerektiren pasajlar olduğu görülmektedir. Bu özellikler eseri seslendiren kişinin tüm müzikal becerilerini ortaya koymasına olanak sağlar. Söz konusu eserler ve besteciler listesi Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: İzlenimcilik akımı yıllarında Paris Konservatuvarı'nda flüt için yazılan Morceaux Imposé eserler listesi (Alicı, 2010)

Yıl	Besteci	Eser
1860	J.L. Tulou	5. Konçerto
1861	H. Altes	Solo
1862	P.J. Lindpaintner	Büyük Konçerto Pathetique
1863	J.L. Tulou	3. Büyük Solo

1864	L. Dorus	Konçertino C.G. Reissigger
1865	T. Boehm	Ekose Havaları Üzerine Fantezi
1866	J.L. Tulou	4. Konçertino
1867	G. Briccialdi	Konçertino
1868	J.L. Tulou	13. Konçertino
1869	J.L. Tulou	12. Solo
1870	H. Altes	2. Solo
1872	J.L. Tulou	1. Solo
1873	H. Altes	6. Solo
1874	H. Altes	La Majör 3. Solo
1875	H. Altes	La Majör 4. Solo
1876	J.L. Tulou	Sol Majör 2. Solo
1877	J.L. Tulou	Re Majör 3. Solo
1878	H. Altes	1. Solo
1879	J.L. Tulou	5. Solo
1880	H. Altes	5. Solo
1881	J.L. Tulou	8. Solo
1882	H. Altes	7. Solo
1883	J.L. Tulou	4. Solo
1884	H. Altes	8. Solo
1885	J.L. Tulou	5. Solo
1886	H. Altes	9. Solo
1887	J. Demersseman	1. Solo
1888	H. Altes	10. Solo
1889	J.L. Tulou	11. Solo
1890	J.L. Tulou	3. Solo
1891	J. Demersseman	2. Solo
1893	H. Altes	La Minör 8. Solo
1894	Langer	Sol Minör Konçerto
1895	J. Andersen	Konser Parçası
1896	J. Demersseman	Fa Majör 6. Solo
1897	J. Andersen	Sol Minör 2. Konser Solosu
1898	G. Faure	Fantezi
1899	A. Duvernoy	Konçertino

1900	J. Demersseman	6. Solo
1901	L. Ganne	Andante ve Scherzo
1902	C. Chaminade	Konçertino
1903	A. Perilhou	Sol Minör Ballade
1904	G. Enesco	Cantabile ve Presto
1905	L. Ganne	Andante ve Scherzo
1906	Ph. Gaubert	Noktürn ve Allegro Scherzando
1907	P. Taffanel	Andante Pastoral ve Scherzettino
1908	H. Büsser	Prelüt ve Scherzo
1909	J. Mouquet	Eglogue
1910	A. Perilhou	Sol Minör Ballade

Tartışma ve Sonuç

İzlenimcilik akımı yıllarında, flüt repertuarında büyük değişim ve gelişmelerin gerçekleştiği görülmektedir. Bu gelişme hem eser sayılarında, hem flüt eseri besteleyen besteci sayılarında paralel olarak yükseliş göstermiştir. Bunun sebeplerinden biri ve en önemlisi flüt çalgısının teknik özelliklerinin Boehm flüt ile daha sağlam bir mekanizmaya sahip olmasıdır. Bu çalgının teknik yapısının daha kusursuz olmasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca İzlenimcilik ile başlayan yeni müzik ya da 20. yüzyıl müziği yeni tınılara açık, farklı müzikal ifadelerin, armoni ve biçim açısından farklı müzikal yapıların ortaya çıktığı eserleri repertuvara kazandırmıştır. Müzikte tını arayışları ise izlenimci müziğin belki de en önemli farkı ve özelliğidir. Flütün yeni tınıları, izlenimci bestecilerin öncüsü kabul edilen Debussy ve Ravel'in müziğinde, gerek solo gerek orkestra içinde yerini almıştır. İzlenimci Müzik akımı yıllarına kadar daha çok flütçülerin kendi eserlerini yazıp, bunları icra ediyor olması ister istemez repertuvara sınırlılıklara neden olmuştur. Fakat Paul Taffanel'in Morceaux Imposé eserleri sipariş vererek çağdaş bestecilere yazdırması, flüt repertuarının yeni eserler kazanmak adına doruk noktası olmasını sağlamıştır. Taffanel, Büsser, Perilhou, Duvernoy, Ganne, Chaminade,

Perillhou, Enesco ve Gaubert gibi bestecilerin unutulmaz eserleri flüt repertuarını taçlandırmıştır.

Paris Konservatuvarı'nda Morceaux Imposé geleneğinin İzlenimcilik akımı öncesinde de var olduğu görülmektedir. Fakat o yıllara kadar konservatuvardaki hocalar, geleneğin amacına yönelik olarak, mezun olma aşamasındaki öğrenciler için müzikal açıdan daha zengin, yorumlaması daha zor ve öğrencileri teknik açıdan zorlayacak türden eserler yazmışlardır. Sınavlarda çalınması gereken bu eserlerin adı, zorunlu parça anlamına gelen Moceaux Imposé olmuştur. İzlenimcilik akımının öncesinde bu eserler, sadece Paris Konservatuvarı'ndaki hocalar tarafından yazıldığı için besteci ve eser sayısı daha sınırlıdır. Flüt repertuarında, İzlenimcilik yıllarında ortaya çıkan yeni eserlerin, yeni tekniklerin ve flüt eserleri yazan bestecilerdeki artışın nedeni olarak Paris Konservatuvarı'nda süregelen Morceaux Imposé geleneğinin Çağdaş besteciler olan izlenimci besteciler tarafından yazılmış olması söylenebilir. Günümüze kadar süregelen geniş ve zengin flüt repertuarının zengin tınılı, ileri teknikli ilk göze çarpan eserleri, varlığını ve zenginliğini Morceaux Imposé geleneğine ve izlenimci müziğe borçludur.

Bilgi Notu

Makale araştırma ve yayın etiğine uygun olarak hazırlanmıştır. Yapılan bu çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir. Yazarlar çalışmaya ortak katkı sağlamış ve yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

19th century Boehm flutes. (2020, Mayıs 6).
<http://www.oldflutes.com/boehm.htm>.

Alıcı, S. (2010). *Paul Taffanel ve Morceaux Impose geleneği*. (Yayımlanmamış sanatta yeterlik tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Alıcı, S. (2017). 19. yüzyılda sanatın başkenti Paris ve İzlenimcilik akımı. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(38), 2985-2995.

Altuna, S. (1970). *Empresyonist ressamın hayatları ve eserleri*. Hayat Kitapları.

Barbur, S. (2008). *İzlenimcilik akımının müziğe yansıması ve bu akımdan etkilenmiş bestecilerin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin: Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Baroque flutes. (2020, Mayıs 6).
<http://www.oldflutes.com/baroq.htm>.

Claude Debussy. (2020, Mayıs 3).
<https://www.astroenerji.com/wp-content/uploads/debussy-216x300.jpg>.

Claude Monet'in "Impression, Sunrise" eseri. (2020, Mayıs 5).
<https://resimbiterken.wordpress.com/2014/03/15/claude-monetin-impresion-sunrise-eseri/>.

Cook, K. R. (1991) *The Paris Conservatory and the "Solo de Concours" for flute 1900-1955*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Wisconsin: The University of Wisconsin.

Çevik, D. B. (2007). Çağdaş müziğin öncüsü: Claude Debussy, hayatı, eserleri ve müziğe katkıları. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1). 102-106.

Dede, E. Ö. (2004). *İzlenimcilik akımı ve Debussy*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dik, C. (2016). Flüt çalgısının gelişim sürecinin incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*. (6), 326-336.

Dindar, S. (2019). *Claude Debussy ve Maurice Ravel'in eserlerinde empresyonist yaklaşımlar ve flüt müziğine etkileri*. (Yayımlanmamış sanatta yeterlik tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Doğan, Ö. (2013). *Türk Beşleri'nin solo piyano eserlerinde İzlenimcilik etkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Kayseri: Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Europeana. (2020, Mayıs 15).

https://www.europeana.eu/portal/en/record/09102/CM_0130255.html.

Gabaron, N. (2005). *L'Enseignement de la flute traversiere, histoire de la constitution d'une discipline d'Excellence en France*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Lyon: CEFEDM Rhône-Alpes.

Haznedar, F. M. (2015). *19. yüzyılda Empresyonizm akımı ve fotoğraf ilişkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Hepyücel, C. (2009). *19. yüzyıldan günümüze Fransız ekolü ve Marcel Moyses'un dünya flüt sanatına etkileri*. (Yayımlanmamış sanatta yeterlik tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

James McNeill Whistler "Thames River". (2020, Mayıs 4).

<https://i0.wp.com/freersackler-development.mystagingwebsite.com/wp-content/uploads/2012/03/F1902.97ab.jpg?w=1024&ssl=1>.

Koyuncu, S. (2002). Empresyonizm. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 1-3.

Maurice Ravel. (2020, Mayıs 8).

https://66.media.tumblr.com/49433bc030f6f0ca17ab03488a1d7898/tumblr_inline_p812q5cZEp1r091v3_500.jpg.

Mimarçoğlu, İ. (1999). *Müzik tarihi*. Varlık Yayınları.

Piccini, C. A. (2013). *French women perpetuating the French tradition: women composers of flute contest pieces at the Paris Conservatory*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Houston: University of Houston.

Pierre Auguste Renoir salıncakta. (2020, Mayıs 5).

<https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-r/renoir-pierre-auguste/pierre-auguste-renoir-salincakta-1707/>.

Sarıboğa, B. (2018). Antik Yunan mitolojisinde “Pan” karakterinin Batı müziği bestecileri üzerindeki etkisi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(28), 1147-1159.

Say, A. (2005). *Müzik tarihi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Sözer, E. (2013). *Dünya flüt sanatında Jean Pierre Rampal fenomeni*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Şenol, A. & Demirbatır, E. (2011) Flütün tarihsel gelişimi ve Romantik Dönem özelliklerinin flüt eserlerine yansımaları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 585-604.

Theobald Boehm flute. (2020, Mayıs 6).

https://americanhistory.si.edu/collections/search/object/nmah_606256.

Tomaszewicz, G. (2020, Mayıs 8). Renaissance and Baroque musical instruments.

<https://gtmusicalinstruments.com/de/musikinstrumente/renaissance-floeten-traverso-und-frueher-barock/>.

Yöre, S. (2011). Çağdaş müzik: bestecilik ana akımları, teknikleri ve başlıca besteciler. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(3), 1-19.

EXTENDED ABSTRACT

Impressionism is a mouvement of art that was first seen in painting in France at the end of the 19th century and at the beginning of the 20th century, and later became influential in literature and music. The artist's goal is not to reflect the world as it is, but to reflect the way he feels through his own impressions. This movement took its name from Claude Monet's painting "impression: Soleil Levant" in 1874 in Paris.

The pioneers of the Impressionism movement, such as Monet, Pissarro, Degas, and Renoir opposed the previous generations and conveyed their own impressions of the snapshots they saw in nature, and aimed to reflect these impressions by working in the open air rather than by working in the workshop. Influenced by the work of Impressionist painters, composers have projected an object into their music with indistinct patterns of rhythm and harmony, moving with the impression they left on themselves rather than depicting the event as it happened.

Claude Debussy is one of the pioneers of the impressionism movement and has an important place in music history. Having an innovative perspective, the composer wanted to change the flow of music by introducing new ideas. His work "Prelude L'apres Midi d'une Faune" has been accepted as one of the building blocks of new music. This music starts with a beautiful flute solo. This solo has been an example to later flute works and other composers as well for new acquisitions to the flute repertory.

Maurice Ravel, one of the pioneers of impressionist music, is known as a classical impressionist composer. In Ravel's works, objectivity rather than subjectivity is at the forefront and at the same time his works are fantastic. The most obvious words that can be said on Ravel's works are superior delicacy and clearness. Ravel is an impressionist composer who, like Debussy, has featured flute timbres in the orchestra. The flute solo in Ravel's work "Daphnis et Chloe" can also be cited as an example of flute timbres in Impressionist music. Another impressionist composer Gabriel Faure's suite "Pelleas et Melisande" for orchestra, begins with a flute solo of a mesmerizing 6/8 Sicilienne theme.

During the years of the Impressionism movement, major changes and developments in the flute repertoire took place. This development has shown a parallel rise in both the number of works and the number of composers composing the flute work. One of the reasons for this, and most important, is that the flute instrument technically has a more robust mechanism with the Boehm flute than its predecessors.

The other is that morceaux Imposé works, which were performed in graduation exams at the Paris Conservatory, are now being composed by composers of the period.

Paul Taffanel, founder of the French Flute School and professor of flute at the Paris Conservatory, ordered morceaux imposé works to compose to the contemporary composers, enabling the flute repertory to reach its climax in gaining new works. These works introduced to the flute repertory are all in two parts when analyzed formally, the first part is slow and the second part is fast in character. Slow sections exhibit characteristics such as tone, musicality, and so on, while fast sections appear to have passages that require virtuosity. The first notable works of the vast and rich flute repertoire that continues to the present day owe their existence and richness to the morceaux imposé tradition and impressionist music.